

... alebo o druhom obraze načúvania a nasledovania Ducha Svätého v spoločensťve.

BOŽIE SLOVO:

(Sk 10, 1-8)

Čítanie zo Skutkov apoštolov: *V Cézareji žil istý muž menom Kornélius, stotník kohorty, zvanej Italská. ² Bol nábožný a bohabojný s celým svojím domom. Dával veľa almužien ľudu a ustavične sa modlil k Bohu. ³ Raz okolo tretej hodiny popoludní videl jasne vo videní Božieho anjela, ako prichádza k nemu a oslovuje ho: "Kornélius!" ⁴ Ale on na neho hľadel a preľaknutý povedal: "Čo je, Pane?" Odpovedal mu: "Tvoje modlitby a tvoje almužny vystúpili pred Božiu tvár a on si na ne spomenul. ⁵ A teraz pošli mužov do Joppe a zavolaj si Šimona s prírmením Peter; ⁶ býva u istého Šimona, garbiara, čo má dom pri mori." ⁷ A keď anjel, čo s ním hovoril, odišiel, zavolať si dvoch sluhov a nábožného vojaka z tých, čo mu boli podriadení, ⁸ všetko im porozprával a poslal ich do Joppe. Počuli sme Božie slovo!*

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 492, 440, 407, 368, 262, 205)

Týmito slovami sa začína druhý príbeh a druhý obraz, ktorý nám Pripravný dokument synody kladie pred oči, aby sme nad ním uvažovali a rozjímali a v ňom hľadali samo srdce Cirkvi, synodality.

„Kornélius bol pravdepodobne rímsky pohan, stotník (dôstojník nižšej hodnosti) okupačnej armády, ktorý vykonával povolanie spojené s násilím a zneužívaním. Napriek tomu sa venoval modlitbe a almužne, t. j. pestoval vzťah s Bohom a staral sa o svojich blížnych. Práve k nemu prekvapivo prichádza anjel, volá ho po mene a vyzýva ho, aby poslal – slovo označujúce poslanie/misiu! – svojich sluhov do Joppe a povolal – slovo označujúce povolanie! – Petra,“ začína Dokument svoje rozprávanie.

V tom čase „Peter vyšiel okolo poludnia na strechu modliť sa. ¹⁰ Keď vyhladol, chcel jesť. Kým mu pripravovali, padol do vytrzenia...“ (Sk 10, 9-10). Až cítime, ako si to Peter vychutnával. On, kedysi rybár, Galilejčan – a teraz váženy človek, *Kéfas!*, všade kľud, pokoj, sedí si na streche, na slniečku, modlí sa, samozrejme – a keď vyhladne, tak len zavolá a ochotní ľudia dole v dome mu už chystajú jedlo. Po tvrdom živote rybára veru riadna zmena! Ježiš im síce povedal, boli to Jeho úplne posledné slová: „*Chodte teda, učte všetky národy [čiže všetkých pohanov!] a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude odsúdený. A tých, čo uveria, budú sprevádzať tieto znamenia: v mojom mene budú vyhánat' zlých duchov, budú hovoriť novými jazykmi, hady budú brať do rúk a ak niečo smrtonosné vypijú, neuškodí im; na chorých budú vkladat' ruky a tí ozdravejú. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta*“ (Mt 28, 19-20; Mk 16, 16-18) – ale apoštol sa k tomu stále nejako nemajú. Evanjelium hlásajú iba Židom, k pohanom sa veľmi nezberajú, v skutočnosti sa vlastne nedostali ešte ani za brány Jeruzalema. A tak je čas, aby ich Pán z tejto pohodičky prebudil. A vyberie si na to koho? Pohana. Vojaka. Rimana. Kornélia.

Kým sa tak ale stane, musí Pán nabúrať stereotyp v Petrovej mysli: „[Vo videní] videl otvorené nebo a zostupovať akúsi nádobu, ako veľké prestieradlo, spúšťané za štyri rohy na zem. ¹² Boli v nej všetky druhy štvornožcov, zemeplazov a nebeské vtáctvo. ¹³ I zaznel mu hlas: "Peter, vstaň, zabíjaj a jedz!" ¹⁴ Ale Peter povedal: "Nijakým činom, Pane, veď som nikdy nejedol nič poškvrené a nečisté." ¹⁵ Ale hlas sa mu ozval znova, druhý raz: "Čo Boh očistil, ty nenazývaj poškvreným." ¹⁶ Toto sa opakovalo tri razy a hneď bola nádobu vzatá do neba“ (Sk 10, 11-16). Ach, Peter, čo to hovoríš? Nespomínaš na ten deň, keď Vám Ježiš povedal: „*Tak ani vy nechápate? Nerozumiete, že človeka nemôže poškvriť nič, čo vchádza doň zvonka, ¹⁹ veď to nevchádza do jeho srdca, ale do brucha a vychádza do stoky?*“ Tým vyhlásil všetky jedlá za čisté“ (Mk 7, 18-19)? Ako môžeš nejaké jedlo nazvať *nečistým* – po tomto všetkom? Ej veru, nestalo sa náhodou aj Petrovi a apoštolom na chvíľu to, čo neskôr Pavol vytkne Galaťanom: „*Začali ste Duchom a teraz končíte telom?*“ ⁴ *Tolko ste zažili a nadarmo*“ (Gal 3, 3-4)? Vidíme, ako aj apoštolí majú problém *prežiť* a *priať* tú neslýchanú a radikálnu novosť Evanjelia – bár aj bola Písmom predpovedaná: „*Pán zástupov pripravil na tomto vrchu všetkým národom hostinu hojnú, hostinu s vínom, hojnosť vyberaní, víno najjemnejšie. ⁷ A zniči na tomto vrchu závoj, rozvinutý nad celým ľudstvom, a prikrývku, čo zakrýva všetky národy. ⁸ Zniči smrť navždy a Pán, Jahve*“ (Iz 25, 6-8). A tak musí prísť pohan, predstaviteľ týchto národov a pripomenúť, kvôli čomu Izrael a Zákon a Chrám jestvujú a k čomu apoštolov Ježiš poveril: ísť ku všetkým národom a všetkým priniesť Evanjelium a zo všetkých urobiť učeníkov Mesiáša, Krista a tak ich priviesť práve na túto *hostinu* – na zemi v podobe Eucharistie a potom v plnosti vo Večnom kráľovstve Neba!

Apoštolí a jadro Cirkvi, tvorené v tejto chvíli 100-percentne Židmi, musí priať a stráviť tú novosť, že totiž od *predobrazu* boli práve teraz povolani k *plnosti*: Už nie (len) Izrael, ale všetky národy. Nie Zákon, ale Evanjelium. Nie pozemské, ale nebeské Kráľovstvo. Nie pozemský, ale večný nebeský Kráľ. Nie pozemská hojnosť a poželhanie, ale večný život a zbožštenie v sláve Nesmrteľného Boha. Ako hovorí Dokument, Duch Svätý vysielala pohana Kornélia na *misiu* ako *misionára* k apoštolom, aby im pripomenul ich vlastné *poslanie*, A „*Peter im odpovedá slovami, ktoré pripomínajú Ježišove slová v Getsemanskej záhrade: „Ja som ten, ktorého hľadáte“ (Sk 10, 21). Ide o skutočné a opravdivé obrátenie, o bolestivý prechod a nesmierne plodné opustenie vlastných [doterajších obmedzených] kultúrnych a náboženských kategórií*“ v prospech Evanjelia a volania Ducha.

UVAŽUJEME:

Písmo nám zanecháva opis, ako sa tento zlom v živote Cirkvi práve zrodenej uskutočnil:

„Kornélius začína rozprávať o prežitej skúsenosti. Peter ho počúva a následne si vezme slovo, aby aj on povedal, čo sa mu prihodilo a svedčil o prítomnosti Pána, ktorý ide v ústrety každému človeku,“ hovorí Dokument. Spoločná skúsenosť Ducha z nich vytvorila spoločensťvo, v ktorom obaja zdieľajú svoju skúsenosť Boha, ktorá ich vedie k čomusi novému: „*Kým Peter toto hovoril, zostúpil Duch Svätý na všetkých, čo počúvali slovo. ⁴⁵ A veriaci z obriezky, čo prišli s Petrom, žasli, že sa dar Ducha Svätého vyliat aj na pohanov, ⁴⁶ lebo ich počuli hovoriť jazykmi a velebiť Boha. Vtedy Peter povedal: ⁴⁷ "Môže ešte niekto zabrániť, aby boli vodou pokrstení tí, čo dostali Ducha Svätého tak ako my?" ⁴⁸ A rozkázal ich pokrstiť*“ (Sk 10, 44-48).

Po návrate do Jeruzalema „*tí, čo boli z obriezky, mu dohovárali: ³ "Vošiel si k neobrezancam a jedol si s nimi!" ⁴ Peter im začal rad-radom vysvetľovať: ⁵ "Bol som v meste Joppe, modlil som...“ (Sk 11, 2-5) – a podrobne im všetko opisuje a zdieľa s nimi skúsenosť, ktorú má, aj konanie Boha, ktoré zažil a je jeho svedkom. A tí, „*keď to počuli, uspokojili sa a oslavovali Boha, hovoriac: "Teda Boh aj pohanom daroval pokánie, aby mali život."*“ (Sk 11, 18).*

Táto udalosť sa dostane na pretras ešte raz, na Jeruzalemskom koncile, kde znova vidíme Cirkev, ako pozorne načúva Pavlovi a jeho svedectvu z Antiochie, Petrovi a jeho svedectvu o Kornéliovi a svojom vlastnom videní – a spoločne hľadá cestu a spôsob, ako v danej chvíli naplniť Božiu vôľu a ísť cestou, ktorú v tomto všetkom rozpoznáva. Výsledkom je rozhodnutie Jeruzalemského concilu, v ktorom sa snúbi ohľad na Židov, žijúcich po celom svet s novosťou a slobodou a plnosťou evanjelia, ktoré prekračuje hranice Zákona a tak spolu, Židia i pohania, môžu v radosťi prijímať a žiť Evanjelium.

SKÚMAME:

< Predstavte si svoju farnosť a svoje malé spoločensťvo. Nakoľko ste vnímaví na Božie konanie a „*známia čias*“? Dellíte sa o to, čo s Bohom zažívate a čo Vám Duch ukazuje? Skúmame v takomto zdieľaní podobne ako raná Cirkev, kam Vás Duch vedie a volá? Hľadáte spoločne riešenia a cesty, ktoré tomuto volaniu a situácii najlepšie zodpovedajú? >